

*Załącznik do
Uchwały Nr 186/XXVI/06
Rady Gminy Stara Biała
z dnia 25 lipca 2006 r.*

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA TERENIE GMINY STARA BIAŁA
W LATACH 2006 - 2013**

STARA BIAŁA , 2006 R.

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	3
II. STRATEGIA – DEFINICJE, ZAKRES I STRUKTURA DOKUMENTU	4
III. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA AKTYWNEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ	5
IV. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA GMINY	9
1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ	9
2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	10
2.1. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	10
2.2. Gospodarka odpadami	10
2.3. Zaopatrzenie i pobór wody	11
2.4. Gospodarka energetyczna	11
2.4.1. Elektroenergetyka	11
2.4.2. Gazownictwo	11
2.5. System komunikacji	11
2.5.1. Sieć drogowa	11
2.5.2. Przewozy pasażerów	12
2.5.3. Infrastruktura komunikacji elektronicznej	12
3. DZIEDZICTWO KULTUROWE	12
4. GOSPODARKA	13
4.1. Rolnictwo	13
4.2. Pozarolnicza działalność gospodarcza	15
5. MIESZKAŃCY	15
5.1. Wielkość populacji	15
5.2. Struktura wiekowa	16
5.3. Poziom wykształcenia mieszkańców	17
5.4. Poziom bezrobocia	19
6. OCHRONA ZDROWIA	21
7. EDUKACJA I KULTURA	21
7.1. Szkolnictwo	21
7.2. Kultura	23
8. OPIEKA SPOŁECZNA	23
8.1. Rodzaje udzielanego wsparcia socjalnego	23
8.2. Działalność Gminnego Ośrodka Opieki Społecznej w Starej Białej	25
8.3. Inne instytucje prowadzące działalność w zakresie opieki społecznej	26

8.4. Struktura wydatków gminy Stara Biała z uwzględnieniem nakładów na szeroko rozumianą sferę społeczną.....	26
V. ANALIZA SWOT.....	27
1. UWAGI OGÓLNE.....	27
2. TABELE ANALIZY SWOT.....	28
3. PODSUMOWANIE ANALIZY SWOT.....	32
VI. STRATEGIA DZIAŁAŃ.....	33
1. OBOWIĄZKI GMINY NAŁOŻONE PRZEPISAMI PRAWA.....	33
2. OKREŚLENIE MISJI I CELÓW STRATEGICZNYCH.....	35
VII. ZAKOŃCZENIE.....	42

I. WPROWADZENIE

Trwająca od 15 lat odbudowa samorządu terytorialnego w Polsce zmienia w coraz większym stopniu relacje pomiędzy uczestnikami życia publicznego na poziomie lokalnym. Władze gminne z administratora - zarządcy w ciągu tego okresu stały się autentycznym partnerem lokalnych społeczności. Ich celem nadrzędnym jest troska o rozwój gminy i zapewnienie możliwie najwyższego poziomu życia obywateli, troszcząc się nie tylko o ich byt materialny, ale i zapewniając warunki do ich wszechstronnego rozwoju. Proces ten jest procesem dwukierunkowym – również mieszkańcy widząc ukierunkowane na ich dobro działania władz gminy podejmują współpracę z władzami lokalnymi, formułując wnioski i wskazując obszary, gdzie należy skoncentrować podejmowane wysiłki i lokowane środki.

Opracowanie gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych jest jednym z zadań własnych gminy w zakresie polityki społecznej. Obowiązek jej wykonania wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 693). Strategia ma służyć wytyczeniu określonych celów oraz wskazywać drogi do ich osiągnięcia. Dokument niniejszy powstał we współpracy z podmiotami realizującymi pomoc społeczną na terenie gminy oraz był konsultowany z beneficjentami pomocy społecznej.

Strategia z założenia jest programem o dużym stopniu ogólności. Nie jest również zamkniętym katalogiem działań. Zarówno jego konstrukcja, jak i forma prawna (uchwała Rady Gminy) pozwolą na bieżącą ewaluację przyjętych priorytetów, jak i ocenę podejmowanych działań celem ich ewentualnej korekty.

II. STRATEGIA – DEFINICJE, ZAKRES I STRUKTURA DOKUMENTU

Dla potrzeb opracowania niniejszego dokumentu strategię można zdefiniować jako szereg wewnętrznie spójnych, powiązanych ze sobą, zaplanowanych działań, opracowanych świadomie i celowo, określających sposób osiągania wyznaczonych celów. Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie gminy Stara Biała formułuje cel nadrzędny - misję oraz służące jej realizacji cele strategiczne dotyczące poszczególnych sfer prowadzonej polityki społecznej. Celom strategicznym przypisano cele operacyjne będące uszczegółowieniem wytyczonych zadań.

Przyjęta strategia określa jej horyzont czasowy do roku 2013. Takie założenie wynika z konieczności planowania w odpowiednio długim przedziale czasowym, tak by możliwe było oderwanie się od rozważania jedynie doraźnych koncepcji będących potrzebą chwili, a niekoniecznie ważnych dla spójnej i całościowej wizji rozwiązywania problemów. Przyjęty horyzont czasowy pokrywa się również z unijnymi okresami budżetowania, co jest szczególnie ważne w wypadku ubiegania się o środki w ramach programów pomocowych.

W strategii wyróżniono 3 części.

Pierwsza część dokumentu (Profil Społeczno – Gospodarczy Gminy) obejmuje skrótową, rzetelną i obiektywną ocenę stanu istniejącego w chwili obecnej. Z tego powodu Profil Społeczno-Gospodarczy koncentruje się na przedstawieniu danych dotyczących tych sfer życia gminy, które wpływają najbardziej na sytuację jej mieszkańców. Analiza obecnego stanu społeczeństwa, gospodarki, stanu środowiska naturalnego, aktualnie prowadzonej polityki społecznej stanowi przyczynek do dokonania trafnej diagnozy stanu rzeczy.

Druga część (Analiza SWOT) jest analizą szans i zagrożeń, mocnych i słabych punktów w obszarze szeroko rozumianej polityki społecznej i sfer bezpośrednio z nią związanych. Analiza SWOT przedstawiona została w postaci tabel, wskazujących w czytelny sposób pola koniecznej interwencji i punkty prorozwojowe.

W części trzeciej (Strategia Rozwoju) znalazło się wskazanie wizji gminy. Określono w niej cel nadrzędny – misję, sformułowano cele strategiczne oraz służące ich wykonaniu cele operacyjne. Wybór celów został dokonany z jednej strony w oparciu o wnioski wypływające z analizy SWOT, z drugiej zaś strony stanowi on projekcję potrzeb zgłaszanych przez osoby zagrożone wykluczeniem, przez społeczność lokalną, pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz radnych gminy.

III. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA AKTYWNEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ

W chwili obecnej najważniejszym, długofalowym programem społeczno-gospodarczym Unii Europejskiej jest Strategia Lizbońska. Została ona przyjęta na posiedzeniu Rady Europejskiej w Lizbonie w marcu 2000 roku. Jej przewodnim celem jest uczynienie z Unii wiodącej gospodarki świata w perspektywie do 2010 roku. Temu ogólnemu celowi służyć mają następujące działania systemowo-regulacyjne:

- szybkie przechodzenie do gospodarki opartej na wiedzy,
- liberalizacja i integracja poszczególnych rynków i sektorów gospodarki,
- rozwój przedsiębiorczości,
- wzrost zatrudnienia i zmiana modelu społecznego,
- dbałość o stałe fundamenty rozwoju i środowisko naturalne.

Wdrażanie Strategii Lizbońskiej odbywa się przy pomocy Otwartej Metody Koordynacji. (*Open Method of Coordination; OMC*).

Otwarta Metoda Koordynacji jest zdecentralizowaną metodą koordynacji polityki wszystkich krajów członkowskich Unii Europejskiej. Metoda ta należy do perswazyjnych metod realizacji wspólnych przedsięwzięć i jest realizowana w czterech etapach:

- uzgodnienie wspólnych celów,
- przeniesienie tych celów do programów narodowych czy regionalnych,
- uzgodnienie sposobów mierzenia realizacji tych celów (wskaźniki),
- monitorowanie, ocena i porównanie między sobą najlepszych przykładów w danej dziedzinie działania.

Otwarta metoda koordynacji ma być narzędziem i środkiem do osiągnięcia wspólnych celów ustalonych podczas szczytu Rady Europejskiej w Nicei w grudniu 2000 roku. Wówczas to Rada Europy przyjęła Europejską Agendę Społeczną (*European Social Agenda*), która odgrywa kluczową rolę w budowaniu ekonomicznego wzrostu przez rozwój polityki społecznej. Jednym z głównych kierunków tej polityki wytyczonych przez Europejską Agendę Społeczną jest zwalczanie biedy oraz wszelkich form wykluczenia i dyskryminacji w celu promowania integracji społecznej. Realizowanie tego celu ma odbywać się na podstawie otwartej metody koordynacji, która ma pomóc w redukcji zjawiska ubóstwa do 2010 roku, co jest zgodne z poprzednimi ustaleniami Strategii Lizbońskiej.

Konkretyzacją ogólnych celów z dziedziny integracji społecznej ze Strategii Lizbońskiej i Europejskiej Agendy Społecznej było przyjęcie tzw. wspólnych celów i wspólnych wskaźników. Wspólne cele zostały zaakceptowane w Nicei w grudniu 2000 roku i zwane są celami nicejskimi. Na podstawie celów nicejskich państwa Unii Europejskiej miały ustalać

narodowe priorytety w walce z ubóstwem i ekskluzją społeczną. Cztery główne cele nicejskie to:

- Zapewnienie dostępu do pracy, zasobów, praw, dóbr i usług dla wszystkich.
- Zapobieganie ryzyku wykluczenia.
- Pomoc najbardziej narażonym (wspieranie najsłabszych).
- Mobilizacja wszystkich aktorów/organizacji ze sfery polityki gospodarczej i społecznej.

Do opisu zjawiska ubóstwa w państwach Unii Europejskiej wykorzystuje się wskaźniki lejkenowskie (zatwierdzone w Leaken i opracowane przez Komitet ds. Zabezpieczenia Społecznego). W otwartej metodzie koordynacji wskaźniki społeczne stanowią kluczowe narzędzie dla stawiania diagnozy oraz porównywania zjawiska ubóstwa i ekskluzji społecznej w państwach członkowskich.

Wspólne cele i wskaźniki stanowiły ramę do powstania Krajowych Planów Działania na rzecz Integracji Społecznej, które stanowią element bazowy otwartej metody koordynacji.

Do czerwca 2001 roku państwa członkowskie Unii Europejskiej przygotowały przewidziane w Agendzie Społecznej dwuletnie Krajowe Plany Działania na rzecz Integracji Społecznej. Koncepcja ta miała na celu wspólne uczenie się, wymianę doświadczeń i praktyk w walce z ubóstwem i wyłączeniem społecznym.

W ramach zachęcania państw członkowskich do współpracy w sferze otwartej metody koordynacji w dziedzinie ubóstwa i wykluczenia społecznego w styczniu 2002 roku rozpoczęła się realizacja pięcioletniego Wspólnotowego Programu Działań na Rzecz Walki z Wykluczeniem Społecznym. Celem tego programu jest wspieranie badań, udoskonalenie metod statystycznych, ułatwienie wymiany informacji między państwami członkowskimi (w tym o tzw. dobrych praktykach) oraz wzmacnianie powiązań i kontaktów między organizacjami angażującymi się w realizację celów programu we wszystkich państwach członkowskich.

Polska od 2001 roku bierze udział w Programie Działań na Rzecz Walki z Wykluczeniem Społecznym. W 2004 r. natomiast w Ministerstwie Polityki Społecznej przygotowano Krajowy Plan Działania na rzecz Integracji Społecznej na lata 2004 – 2006 r. Dokument ten stanowi ocenę stanu faktycznego, w jakim znajduje się Polska u progu akcesji do UE, identyfikuje grupy społeczne narażone na wykluczenie, wskazuje instrumenty polityki społecznej, określa priorytety do osiągnięcia oraz opisuje działania, jakie należy podjąć, by wskazane cele osiągnąć. W końcowej części Krajowy Plan Działania na rzecz Integracji Społecznej określa rozwiązania instytucjonalne mające zapobiegać ekskluzji społecznej oraz wskazuje przykłady dobrych praktyk w zakresie polityki społecznej.

Na szczeblu ogólnokrajowym podstawowym dokumentem planistycznym jest przyjęta we wrześniu 2005 r. „Strategia Polityki Społecznej na lata 2007 – 2013”. Dokument ten,

towarzyszący realizacji Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007 – 2013 określa cel nadrzędny Strategii Polityki Społecznej Rządu, jakim jest zbudowanie zintegrowanego systemu polityki państwa prowadzącej do ułatwienia wszystkim obywatelom równego dostępu do praw społecznych, poprawy warunków powstawania i funkcjonowania rodzin oraz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym przy zapewnieniu demokratycznego współuczestnictwa obywateli. Strategia polityki społecznej formułuje 7 priorytetów i kierunków polityki społecznej rządu. Są to:

- Poprawa warunków powstawania i funkcjonowania rodzin. Wsparcie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci.
- Wdrożenie aktywnej polityki społecznej.
- Kompleksowa rehabilitacja i aktywizacja osób niepełnosprawnych.
- Tworzenie warunków sprzyjających integracji w starzejącym się społeczeństwie.
- Aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych.
- Partnerstwo publiczno – społeczne podstawą rozwoju usług społecznych.
- Integracja społeczna i zawodowa imigrantów.

Realizacja strategii ma być na bieżąco monitorowana i ma przynieść wymierne korzyści wynikające z zaplanowanej integracji społecznej. Jej efektem ma być zapobieganie ekskluzji społecznej, zwiększenie potencjału rozwoju, ma służyć rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego, tworzyć tak pożądane więzi społeczne na poziomie lokalnym, mobilizować aktywność społeczną (także na rynku pracy), wpływać na poprawę jakości życia.

Na szczeblu wojewódzkim cele i kierunki polityki społecznej wytycza Strategia Wojewódzka w Zakresie Polityki Społecznej dla Województwa Mazowieckiego na lata 2005 – 2013 przyjęta Uchwałą Nr 106/05 przez Sejmik Województwa Mazowieckiego 4 lipca 2005 r. Sformułowano w niej misję oraz 7 celów strategicznych z przypisanymi do nich celami operacyjnymi.

Misją samorządu województwa mazowieckiego, realizowaną w ramach strategii wojewódzkiej polityki społecznej Mazowsza na lata 2005-2013 jest osiągnięcie odczuwalnych społecznie, pozytywnych efektów w zakresie priorytetowych obszarów polityki społecznej, jakie stanowią: ubóstwo, uzależnienia, starość, bezrobocie, niepełnosprawność.

Cele strategiczne to:

- Podejmowanie selektywnych działań na rzecz osób i rodzin znajdujących się w stanie ubóstwa, ze szczególnym uwzględnieniem przedsięwzięć ograniczających skutki życia w biedzie.
- Tworzenie mechanizmów wychodzenia z bezdomności i zapobiegających przechodzeniu osób ubogich w stan bezdomności.

- Zahamowanie wzrostu spożycia alkoholu, promocja zdrowego stylu życia, rozwijanie postaw sprzyjających temu zachowaniu.
- Ograniczanie używania i dostępności do narkotyków i innych środków psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów.
- Podniesienie jakości życia osób starych, zaspokajanie ich potrzeb poprzez spójne i skoordynowane działania podmiotów mających wpływ na realizację regionalnej polityki społecznej.
- Rozwijanie aktywnej polityki rynku pracy w zakresie działań objętych pomocą społeczną, wspieranej przez realizację sektorowych i regionalnych programów.
- Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu.

Również na szczeblu powiatu prowadzone są długofalowe działania mające na celu rozwiązywanie problemów społecznych. Szczególną uwagę władze powiatowe zwróciły na problemy dziecka w rodzinie. Efektem jest opracowany Powiatowy Program na Rzecz Pomocy Dziecku i Rodzinie na lata 2005 – 2010. Dokument ten nawiązuje do misji określonej w Strategii Rozwoju Powiatu Płockiego, którą jest **poprawa obsługi osób i rodzin znajdujących się w kryzysie, a także rodzin zastępczych**.

W Powiatowym Programie na Rzecz Pomocy Dziecku i Rodzinie wyodrębniono cel strategiczny oraz wskazano trzy cele szczegółowe.

Celem strategicznym jest „Pomoc dziecku i rodzinie”.

Cele szczegółowe to:

- Wspieranie naturalnych rodzin z dziećmi poprzez oddziaływanie wielodyscyplinarne.
- Rozwój form rodzicielstwa zastępczego.
- Osiągnięcie docelowego powiatowego modelu instytucjonalnych form pomocy społecznej realizujących zadania na rzecz dziecka i rodziny.

Głównym celem Programu jest budowa powiatowego systemu wspierania rodzin biologicznych mających trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz zapewnienie właściwej opieki, wychowania i możliwości kontynuowania nauki dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodziców, a także pomoc w ich usamodzielnianiu się.

Podejmowane działania powinny mieć na celu wsparcie i umożliwienie przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych wykraczających poza własne możliwości rodziny bądź w sytuacjach koniecznych zapewnienie dziecku opieki i wychowania poza rodziną biologiczną.

IV. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA GMINY

1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ

Gmina wiejska Stara Biała położona jest w północnej części powiatu plockiego w województwie mazowieckim. Gmina sąsiaduje:

- od wschodu z gminą Bielsk i Radzanowo;
- od południa z gminami Płock i Nowy Duninów;
- od zachodu z gminą Brudzeń Duży;
- od północy z gminą Gozdowo.

Gmina zajmuje powierzchnię 111,2 km².

Administracyjnie gmina dzieli się na 24 jednostki pomocnicze - sołectwa. Miejscowości Ludwikowo, Nowe Bronowo, Ogorzelice i Stare Draganie mają status wsi przypisanych do sołectw.

W 2004 r. gminę zamieszkiwało 9706 mieszkańców (dane GUS za 2004). Wskaźnik zaludnienia wynosił 87 os/km².

Poniżej przedstawiono alfabetyczny wykaz miejscowości gminy Stara Biała wraz z zajmowaną przez nie powierzchnią.

Lp.	Nazwa miejscowości	Powierzchnia (ha)
1.	Biała	546
2.	Bronowo Kmiece	135
3.	Bronowo Zalesie	492
4.	Brwilno	1372
5.	Dziarnowo	737
6.	Kamionki	566
7.	Kobierniki	339
8.	Kowalewko	290
9.	Kruszczewo	287
10.	Ludwikowo	64
11.	Mańkowo	246
12.	Maszewo	385
13.	Maszewo Duże	263
14.	Miłodróż	199
15.	Nowa Biała	289
16.	Nowe Bronowo	169
17.	Nowe Draganie	216
18.	Nowe Proboszczewice	512

19.	Nowe Trzepowo	469
20.	Ogorzelice	321
21.	Srebna	497
22.	Stara Biała	735
23.	Stare Draganie	220
24.	Stare Proboszczewice	489
25.	Trzebuń	447
26.	Ułaszewo	209
27.	Włoczewo	401
28.	Wyszyna	209

* Podstawa: Dane Urzędu Gminy Stara Biała

2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

2.1. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Na terenie gminy funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków. W miejscowości Maszewo znajduje się mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków dla Miasta Płocka. Na jej terenie zlokalizowano punkt zlewny dla ścieków przywożonych wozami asenizacyjnymi. Oczyszczalnia obsługuje miejscowości: Maszewo Duże i wschodnią część wsi Mańkowo. Zrealizowano również budowę odcinka sieci kanalizacji sanitarnej we wsi Mańkowo. Druga oczyszczalnia ścieków zlokalizowana jest w miejscowości Nowe Proboszczewice i obsługuje pobliskie osiedla mieszkaniowe. Łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej w 2004 r. wyniosła prawie 38 km, a do sieci przyłączonych było 929 odbiorców. Łącznie z kanalizacji sanitarnej korzystało 2728 mieszkańców. Właściciele nieruchomości oddalonych od sieci sanitarnej systematycznie instalują przydomowe oczyszczalnie ścieków. Na uwagę zasługuje realizowana przy współudziale funduszy pomocowych sieć kanalizacji sanitarnej w miejscowości Maszewo.

2.2. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy, w miejscowości Kobierniki, zlokalizowany jest jeden z najnowocześniejszych w kraju zakład utylizacji odpadów komunalnych, który obsługuje miasto Płock, Gminę Stara Biała oraz gminy ościenne. Zakład ten jest przystosowany do utylizacji ok. 60 tys. ton odpadów rocznie.

W Gminie Stara Biała prowadzony jest system selektywnej zbiórki odpadów realizowany w ramach Związku Gmin Regionu Płockiego. Na terenie Gminy rozmieszczonych jest kilkadziesiąt pojemników do zbiórki i segregacji odpadów.

2.3. Zaopatrzenie i pobór wody

Zaopatrzenie w wodę zapewniają trzy gminne stacje wodociągowe i miejska – płocka sieć wodociągowa, która dostarcza wodę dla terenów wsi Maszewo Duże i Brwilno. Stacje wodociągowe zlokalizowane są w miejscowościach Biała, Kobierniki i Stare Proboszczewice. W gminie praktycznie zakończono proces wodociągowania. Niewielkie linie wodociągu są budowane jedynie do nowopowstałych działek budowlanych. Długość głównej sieci wodociągowej wynosi 174 km, a przyłącza posiada 1905 budynków mieszkalnych i budynków zbiorowego zamieszkania.

2.4. Gospodarka energetyczna

2.4.1. Elektroenergetyka

Sieć energetyczna jest dobrze rozwinięta i stanowi jednolity system krajowy. Dostarczana energia w pełni pokrywa zapotrzebowanie odbiorców. Obszar powiatu obsługiwany jest przez Zakład Energetyczny w Płocku.

Energia elektryczna rozprowadzana jest do odbiorców poprzez rozdzielczą sieć linii napowietrznych średnich napięć 15 kV oraz stacje transformatorowe 15/0,4 kV i sieć odbiorczą niskiego napięcia 220/380.

Dostawy energii elektrycznej pokrywają aktualne zapotrzebowanie odbiorców na terenie gminy, a istniejący układ daje możliwości rozbudowy.

2.4.2. Gazownictwo

W 1998 roku w miejscowości Srebrna wybudowana została stacja redukcyjno – pomiarowa 1-szego stopnia oraz sieć gazowa średniego ciśnienia zaopatrująca w gaz przewodowy mieszkańców wsi: Biała, Mańkowo i Maszewo Duże. Łączna długość sieci gazowej na terenie gminy wynosiła w 2004 r. 54 km, a długość czynnej sieci rozdzielczej 24,10 km.

2.5. System komunikacji

2.5.1. Sieć drogowa

Sieć drogową na terenie gminy tworzą droga krajowa nr 60 - Łęczyca - Kutno - Płock - Drobin - Ciechanów - Różan - Ostrów Mazowiecka i wojewódzka nr 559 - Lipno - Jasień - Brudzeń Duży - Sikórz – Płock. Ponadto istnieje sieć dróg gminnych, która mimo postępującej modernizacji (budowa dróg w Starej Białej, Stare Proboszczewice – Włoczewo, Dziarnowo – Stare Proboszczewice, Nowa Biała wraz z chodnikami, Stare Proboszczewice – Trzebuń, Dziarnowo – Bronowo Kmiece – Nowe Bronowo, Stare Draganie – Bronowo

Zalesie, Kamionki – Suchodół (wspólnie z powiatem), modernizacja drogi powiatowej Wyszyńska – Ulaszewo) wymaga dalszych nakładów.

2.5.2. Przewozy pasażerów

Komunikację zbiorową na terenie gminy zapewnia przedsiębiorstwo PKS. Obsługuje ono wszystkie ważniejsze kierunki w gminie. Przystanki autobusowe w dużej części, ku wygodzie pasażerów, wyposażone są w wiaty.

Dzięki niewielkiej odległości od Płocka (10 km) i dogodnym powiązaniom komunikacyjnym mieszkańcy gminy mogą bez przeszkód podróżować (zarówno indywidualnie, jak i środkami komunikacji zbiorowej) do ośrodka powiatowego. Ma to wiele konsekwencji również dla polityki społecznej. W Płocku mogą być zaspokojone potrzeby mieszkańców dotyczące kultury, sportu, szkolnictwa ponadgimnazjalnego i wyższego, lecznictwa na poziomie ponadpodstawowym. Również dzieci niepełnosprawne z terenu gminy mogą uczęszczać do szkół z klasami integracyjnymi w Płocku.

2.5.3. Infrastruktura komunikacji elektronicznej

Na całym obszarze gminy dostępna jest telefonia przewodowa. Usługi świadczy dwóch operatorów: Telekomunikacja Polska i Petrotel sp. z o.o.

Ponadto gmina pozostaje w całości w zasięgu następujących stacji bazowych telefonii komórkowej:

- ORANGE;
- ERA GSM;
- PLUS GSM.

3. DZIEDZICTWO KULTUROWE

Gmina posiada wiele znaczących obiektów kultury materialnej. Na jej tkankę kulturową składają się zespoły dworskie, parkowe, obiekty sakralne, cmentarze i stanowiska archeologiczne. Do najciekawszych należą:

- drewniany kościół pw. Św. Andrzeja w Brwilnie zbudowany w 1710 r. Jest to jeden z najcenniejszych zabytków architektury drewnianej w powiecie płockim. Wyposażenie wnętrza głównie barokowe z XVII w. Na cmentarzu przykościelnym m.in. drewniana XVIII-wieczna dzwonnica i pomnik ku czci 34 mieszkańców Brwilna zamordowanych przez hitlerowców w obozach koncentracyjnych;
- miejsce pamięci narodowej w lasach brwileńskich upamiętniające miejsce egzekucji ponad 300 mieszkańców Płocka i okolic rozstrzelanych przez hitlerowców w styczniu 1940 r. oraz 16 i 17 stycznia 1945 r.,

- "Antoniówka" w Brwilnie - oryginalna piętrowa budowla drewniana położona na skarpie wiślanej, w parku wiejskim, w sąsiedztwie dużego kompleksu leśnego, której fundatorem był arcybiskup płocki Antoni Julian Nowowiejski. Aktualnie Dom Opieki Społecznej.
- Zespół pałacowo-parkowy w Srebrnej - wspaniale odrestaurowany XIX-wieczny obiekt, aktualnie ośrodek wypoczynkowo-szkoleniowy Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A.,
- Kościół pw. św. Jadwigi w Starej Białej z 1879 r., murowany, zbudowany w stylu neogotyckim. W kaplicy kościoła - marmurowy ołtarz z 1938 r. i 9 figuralnych witraży z 1937 r.,
- zabytkowy dworek w Nowych Proboszczewicach z 1906 r. - aktualnie siedziba Ośrodka Zdrowia,
- grodzisko słowiańskie z X w. w Nowych Proboszczewicach,
- zespół kościoła parafialnego pw. św. Floriana w Nowych Proboszczewicach - kościół murowany z 1868 roku, dzwonnica drewniana z przełomu XIX i XX w., kaplica cmentarna murowana z XIX w.

4. GOSPODARKA

Jedną z podstawowych funkcji gminy pozostaje rolnictwo. Na jego rozwój wpływ mają stosunkowo dobre gleby o wysokich wskaźnikach bonitacji i umiarkowany klimat. Łagodna rzeźba terenu sprzyja zarówno uprawom rolnym jak i hodowli.

4.1. Rolnictwo

Na obszarze gminy dominującą formą jest rolnictwo indywidualne. Struktura agrarna charakteryzuje się znacznym rozdrobnieniem (gospodarstwa do 10 ha stanowią ponad 50% ogółu).

Grupy obszarowe użytków rolnych	Liczba gospodarstw
Ogółem	936
do 1 ha	171
od 1 do 2 ha	136
od 2 do 5 ha	170
od 5 do 7 ha	90

od 7 do 10 ha	101
od 10 do 15 ha	112
od 15 do 20 ha	67
od 20 do 50 ha	76
od 50 do 100 ha	8
pow. 100 ha	5

* Podstawa: Dane GUS – Powszechny Spis Rolny 2002 r.

Produkcja roślinna i zwierzęca.

Struktura zasiewów przedstawia się następująco

Wyszczególnienie	Ogółem	
	W ha	Ilość gospodarstw
Pszenica		
- jara	507,14	238
- ozima	1438,30	425
Żyto	518,35	200
Jęczmień		
- jary	978,07	51
- ozimy	114,97	371
Owies	159,69	92
Pszenżyto		
- jare	60,35	76
- ozime	354,38	176
Mieszanki zbóż		
- jare	705,89	314
- ozime	39,20	15
Ziemniaki	233,36	446
Buraki cukrowe	555,41	175
Rzepak ozimy	427,16	126
Kukurydza na ziarno	257,25	24
Kukurydza na zielonkę	69,20	41

W strukturze zasiewów dominują zboża. Na dalszych miejscach lokują się rośliny okopowe. Hodowla obejmuje głównie trzodę chlewną i bydło. Bez zwierząt gospodarskich funkcjonowało aż 499 gospodarstw rolnych.

Zwierzęta hodowlane	Ilość sztuk	Ilość gospodarstw
Bydło	3055	345
- w tym krowy	1322	325
Trzoda chlewna	15658	383
- w tym lochy	1820	
Konie	96	27
Owce	164	3
Kury	212538	Bd.

Rolnicy gospodarujący w gminie Stara Biała dysponują 773 ciągnikami rolniczymi, 76 samochodami ciężarowymi, 104 kombajnami zbożowymi, 74 kombajnami ziemniaczanymi i 65 kombajnami buraczanymi.

4.2. Pozarolnicza działalność gospodarcza

Bliskość miasta Płocka oraz rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy spowodowały zapotrzebowanie na działalność firm usługowych i handlowych. Najwięcej podmiotów funkcjonuje w handlu, usługach budowlanych, transportowych i obsłudze rolnictwa. Firmy te zlokalizowane są głównie w Maszewie Dużym, Nowych Proboszewicach, Białej, Brwilnie i Kobiernikach.

5. MIESZKAŃCY

5.1. Wielkość populacji

Uwarunkowania demograficzne są jedną z ważniejszych determinant rozwoju społeczno - gospodarczego. Gmina może poszczycić się bardzo pozytywnymi tendencjami w tym zakresie. Przyrost naturalny jest generalnie dodatni, dodatnie jest również, i to na wysokim poziomie, saldo migracji zewnętrznych. Dzięki temu liczba ludności w gminie wzrasta.

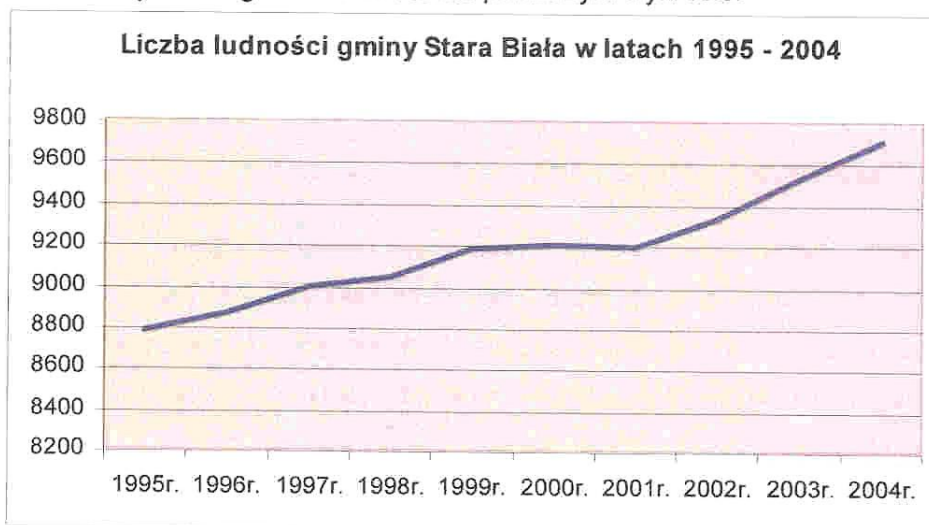
Poniżej przedstawiono dane dotyczące populacji gminy na przestrzeni 10 ostatnich lat.

Wielkość populacji i zmiany w czasie

Rok	Liczba ludności	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Saldo migracji
1995	8778	143	86	57	-96
1996	8867	105	70	35	11
1997	8992	140	69	71	54
1998	9043	121	98	23	35
1999	9183	114	91	23	67
2000	9205	115	78	37	111
2001	9190	100	88	12	45
2002	9333	83	73	10	128
2003	9528	99	73	26	158
2004	9706	102	102	0	196

*Podstawa: Dane GUS Narodowy Spis Powszechny 2002 r.

Pozytywne tendencje demograficzne widać na poniższym wykresie.

5.2. Struktura wiekowa

Poniższa tabela przedstawia populację gminy w rozbiciu na grupy wiekowe uwzględniając płeć (2002 r.)

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0-4 lata	592	307	285
5-9 lat	709	359	350
10-14 lat	729	400	329
15-19 lat	787	414	373
20-24 lata	684	359	325
25-29 lat	686	345	341
30-34 lata	724	371	353
35-39 lat	651	327	324
40-44 lata	663	348	315
45-49 lat	673	371	302
50-54 lata	558	284	274
55-59 lat	371	176	195
60-64 lata	360	181	179
65-69 lat	324	156	168
70-74 lata	313	134	179
75-79 lat	203	75	128
80-84 lata	130	44	86
Powyżej 85	72	24	48
Razem	9229	4675	4554

*Podstawa: Dane GUS Narodowy Spis Powszechny 2002 r.

Najliczniejszą grupą w gminie są osoby pomiędzy 15 i 19 rokiem życia.

Struktura ludności według wieku mająca wpływ na kształtowanie się struktur społeczno – ekonomicznych przedstawia się następująco:

Grupa wiekowa		
Wiek przedprodukcyjny:	2513	27,23
- kobiety	1191	12,91
- mężczyźni	1322	14,32
Wiek produkcyjny:	5459	59,54
- kobiety	2575	27,91
- mężczyźni	2920	31,64
Wiek produkcyjny mobilny	3712	40,22
- kobiety	1804	19,55
- mężczyźni	1908	20,67
Wiek produkcyjny niemobilny:	1783	19,32
- kobiety	771	8,35
- mężczyźni	1012	10,97
Wiek poprodukcyjny:	1221	13,23
- kobiety	788	8,54
- mężczyźni	433	4,69
Ogółem	9229	100

*Podstawa: Dane GUS Narodowy Spis Powszechny 2002

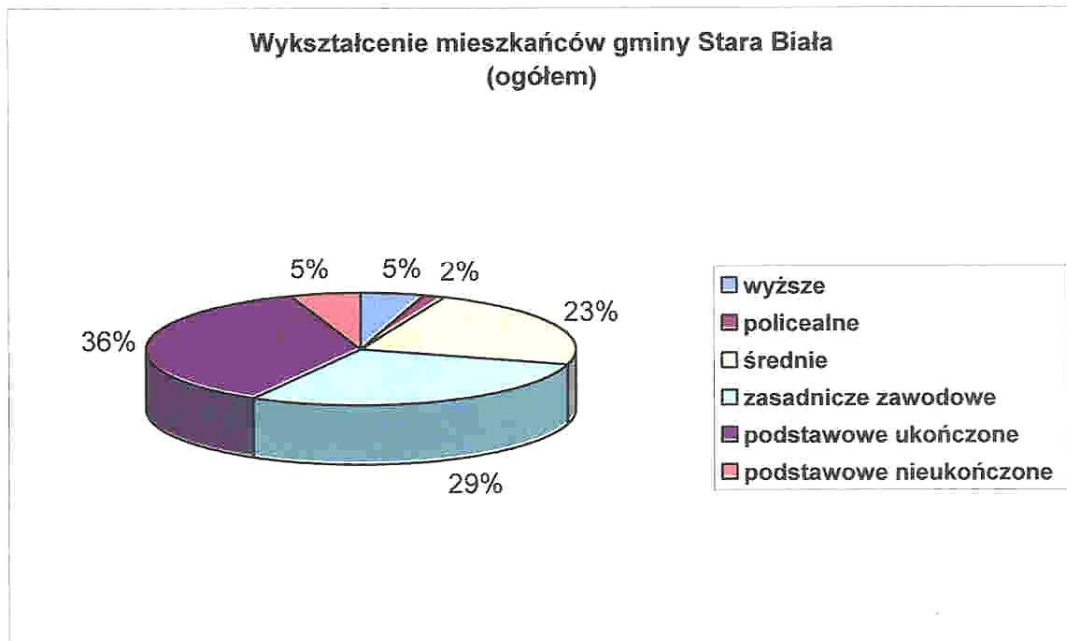
Obecnie największą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Jednakże w przyszłości zwiększać się będzie procentowy udział osób w wieku poprodukcyjnym.

5.3. Poziom wykształcenia mieszkańców

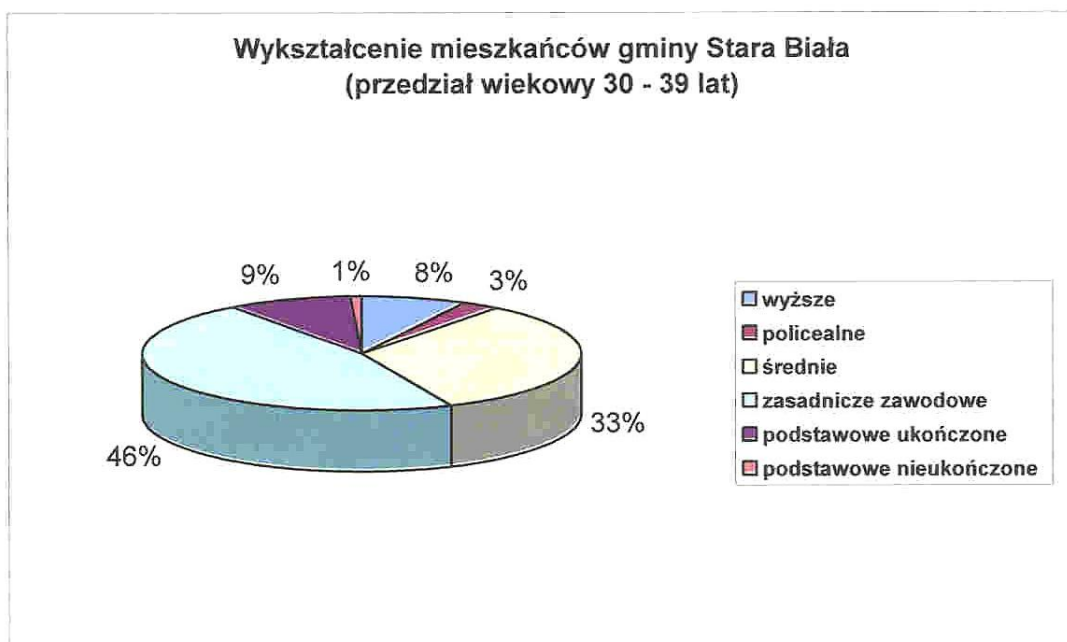
WYSZCZEGÓLNIENIE	Poziom wykształcenia (osoby)					
	wyższe	policealne	średnie	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone
OGÓŁEM	355	132	1714	2167	2732	393
19 lat i mniej	-	-	67	71	860	83
20-29	131	43	535	490	164	7
30-39	108	36	452	641	126	12
40-49	69	34	378	601	237	17
50-59	24	13	165	253	441	33
60-64	9	2	42	56	229	22
65 lat i więcej	14	4	75	55	675	219

mężczyźni	133	28	779	1303	1342	184
kobiety	222	104	935	864	1390	209

Podstawa: dane GUS - Narodowy Spis Powszechny 2002 r.

Jak widać udział procentowy osób z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym sięga 70%. Jednakże obserwowane są pozytywne tendencje dotyczące wykształcenia – w przedziale wiekowym 30 – 39 lat udział osób z wykształceniem wyższym wzrasta do 8%, a osób z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym zmniejsza się do 56%.

5.4. Poziom bezrobocia

Specyfiką gminy jest istnienie na jej obszarze Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. Dzięki niemu na terenie gminy funkcjonuje wiele podmiotów o charakterze produkcyjno – usługowo – handlowym. Jednakże pomimo to liczba bezrobotnych na terenie gminy sukcesywnie rośnie. Podaż miejsc pracy nie jest wystarczająca, by zrównoważyć wchodzący na rynek pracy wyż demograficzny oraz dodatnie saldo migracji.

Dynamika bezrobocia w gminie Stara Biała

Data	Liczba bezrobotnych	
	ogółem	kobiet
31.12.2000 r.	855	517
31.12.2001 r.	946	528
31.12.2002 r.	1013	546
31.12.2003 r.	1028	569
31.12.2004 r.	1025	564
30.12.2005 r.	1035	594
30.04.2006 r.	1052	604

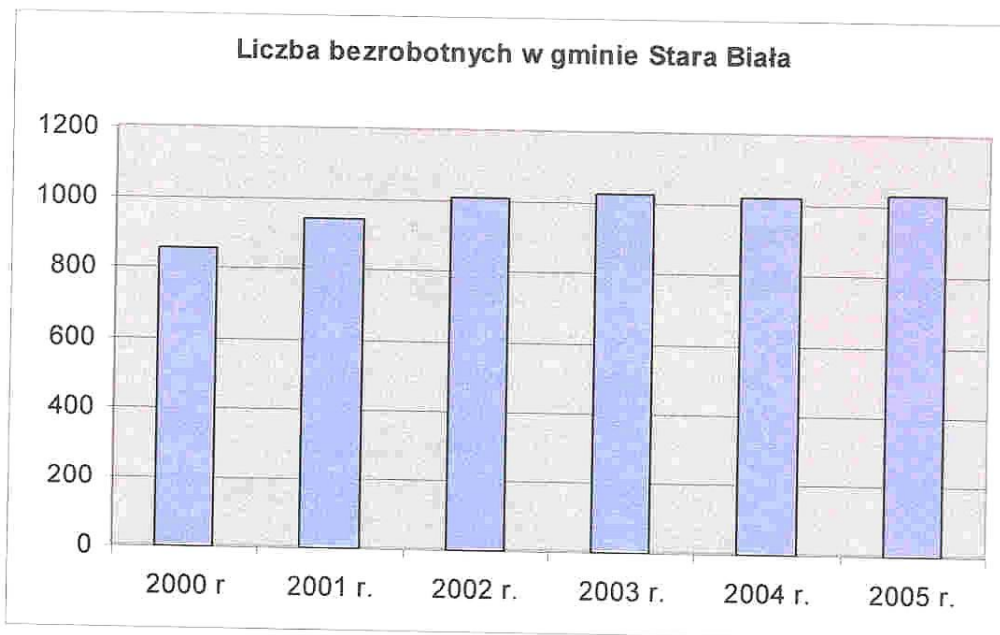
*Podstawa: dane PUP w Płocku

Sytuacja na rynku pracy nie odbiega w sposób zasadniczy od sytuacji w innych gminach powiatu płockiego. Problemem osób bezrobotnych jest długi czas pozostawania bez pracy oraz fakt, że ponad 80% bezrobotnych nie jest uprawnionych do otrzymywania zasiłku. Duża jest również grupa młodych, wykształconych osób, których kierunki kształcenia nie pokrywają się z zapotrzebowaniem rynku pracy. Osoby te mają również problemy ze zdobywaniem doświadczenia zawodowego wymaganego przez większość pracodawców.

Pośrednictwem pracy zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy w Płocku.

Okres pozostawania bez pracy	Liczba bezrobotnych	W tym kobiet
Do 1 miesiąca	37	13
1 – 3 miesięcy	106	49
3 – 6 miesięcy	140	55
6 – 12 miesięcy	170	83
12 – 24 miesięcy	154	99
Powyżej 24 miesięcy	445	305

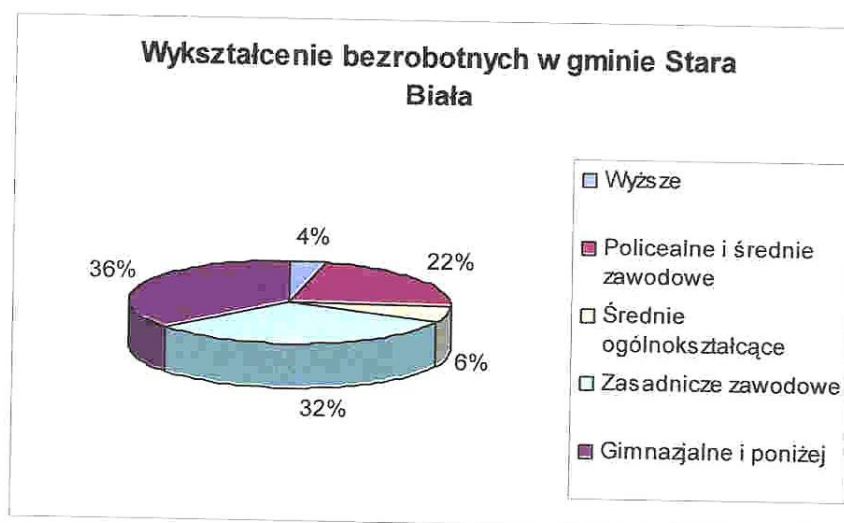
*Podstawa: dane PUP w Płocku

Problemem jest również niski poziom wykształcenia znacznej części bezrobotnych.

Rodzaj wykształcenia	Liczba bezrobotnych	W tym kobiet
Wyższe	38	29
Policealne i średnie zawodowe	235	169
Średnie ogólnokształcące	62	51
Zasadnicze zawodowe	338	177
Gimnazjalne i poniżej	379	178

*Podstawa: dane PUP w Płocku

Bezrobocie jest jednym z najtrudniejszych do rozwiązania i najbardziej brzemienym w skutki z problemów społecznych. Obok swego wymiaru ekonomicznego generuje ono

zagrożenia w dziedzinie ochrony zdrowia, złego samopoczucia jednostki, braku afirmacji dla świata, alienację oraz jest przyczyną wielu patologii, takich jak przestępczość, alkoholizm, przemoc w rodzinie. Niestety rozwiązanie tego problemu w dużej mierze zależy od działań systemowych na poziomie centralnym.

Pośrednictwem pracy zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy w Płocku.

6. OCHRONA ZDROWIA

Opiekę zdrowotną na terenie Gminy zapewnia utworzony w 1998 roku Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Białej, który prowadzi działalność w ramach dwóch filii w Białej i Nowych Proboszczewicach.

Zaopatrzenie w leki zapewnia apteka gminna.

7. EDUKACJA I KULTURA

7.1. Szkolnictwo

Na sieć placówek oświatowych na terenie gminy składają się:

- Zespół Szkół w Maszewie Dużym (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum);
- Zespół Szkół w Starych Proboszczewicach (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum);
- Szkoła Podstawowa w Starej Białej;
- Szkoła Podstawowa w Wyszynie.

Obiekty szkolne w gminie Stara Biała pozostają w dobrym stanie technicznym. Wszystkie wyposażone są w świetlice, sale komputerowe oraz posiadają dostęp do Internetu. Szczegółowe dane dotyczące poszczególnych placówek przedstawiają się następująco:

Zespół Szkół w Maszewie Dużym

Wyszczególnienie	Ilość	
	SP	gimnazjum
Liczba oddziałów	14	5
Liczba uczniów	238	131
Sala gimnastyczna	NIE	TAK
Liczba komputerów	11	24
Liczba oddziałów „0”	2	X
Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych „0”	47	X
Liczba nauczycieli	23	15

Zespół Szkół w Starych Proboszewicach

Wyszczególnienie	Ilość	
	SP	gimnazjum
Liczba oddziałów	14	9
Liczba uczniów	203	215
Sala gimnastyczna	TAK	NIE
Liczba komputerów	10	12
Liczba oddziałów „0”	2	X
Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych „0”	38	X
Liczba nauczycieli	23	17

Szkoła Podstawowa w Wyszynie

Wyszczególnienie	Ilość
Liczba oddziałów	6
Liczba uczniów	67
Sala gimnastyczna	TAK
Liczba komputerów	11
Liczba oddziałów „0”	1
Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych „0”	12
Liczba nauczycieli	12

Szkoła Podstawowa w Starej Białej

Wyszczególnienie	Ilość
Liczba oddziałów	7
Liczba uczniów	152
Sala gimnastyczna	TAK
Liczba komputerów	18
Liczba oddziałów „0”	1
Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych „0”	22
Liczba nauczycieli	15

7.2. Kultura

Na terenie gminy nie funkcjonuje dom kultury. Mieszkańcy gminy mogą jednak korzystać z placówek kulturalnych zlokalizowanych na terenie Płocka.

Działalność parakulturalną prowadzi Gminna Biblioteka Publiczna w Starej Białej. Jednostka posiada filie w Maszewie Dużym i Nowych Proboszewicach.

8. OPIEKA SPOŁECZNA

8.1. Rodzaje udzielanego wsparcia socjalnego

Pomoc społeczna w gminie wykonywana jest poprzez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Bezpośrednie wsparcie socjalne udzielane jest najczęściej rodzinom wielodzietnym, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, dotkniętych bezrobociem oraz najuboższymi. Pomoc kierowana jest również do rodzin patologicznych, osób nieporadnych życiowo, ludzi starych czy przewlekle chorych.

Liczba osób - beneficjentów pomocy społecznej w gminie utrzymuje się na względnie stałym poziomie. Dzieje się tak w dużej mierze dzięki zaangażowaniu pracowników GOPS w Starej Białej, podejmujących wiele działań mających na celu zmianę nastawienia beneficjentów opieki społecznej umożliwiającym im radzenie sobie bez pomocy instytucji pomocy społecznej. Dotyczy to w szczególności profilaktyki wobec osób zagrożonych wykluczeniem, oraz tych, którzy krótko pozostają klientami GOPS. Dzięki szybkiemu reagowaniu grupy te nie podlegają negatywnym procesom społecznym, właściwym dla ludzi, którzy w długim okresie czasu pobierają świadczenia socjalne. Chodzi tutaj w szczególności o wyuczoną bezradność, postawy roszczeniowe, dziedziczenie patologii. Choć w liczbach bezwzględnych grupa osób, klientów pomocy społecznej wzrasta, to należy pamiętać, że rośnie również liczba mieszkańców gminy. Ponadto, jak wynika z przedstawionego w dalszej części wykresu, gmina dysponuje stosunkowo wysokimi dochodami i dlatego też może pomocą socjalną wspierać większą liczbę osób.

Rok	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej
2002	1194
2003	1304
2004	1484
2005	1513

Poniżej przedstawiono tabelaryczne dane dotyczące udzielone wsparcia socjalnego w gminie Stara Biała w zależności od powodów trudnej sytuacji życiowej. (dane dotyczą 2005 r.).

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin				Liczba osób w tych rodzinach			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Ubóstwo	411	51	75	148	1392	115	191	523
Sieroctwo	0	0	2	1	0	0	5	2
Bezdomność	0	3	5	3	0	3	5	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	123	125	119	83	566	497	519	390
Bezrobocie	257	282	284	195	952	995	1013	708
Niepelnosprawność	198	242	154	76	537	672	464	242
Długotrwała choroba	41	126	146	45	146	396	457	149
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	35	112	233	108	173	506	942	430
w tym: - rodziny niepełne	13	55	59	16	54	185	182	54
- rodziny wielodzietne	13	48	180	35	84	299	786	245
Alkoholizm	36	37	50	26	124	106	120	53
Narkomania	0	1	0	0	0	4	0	0
Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	10	4	4	7	39	14	19	20
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0	0	0

*Podstawa: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Białej

Wykorzystanie środków finansowych ogółem (za 2005 r.)

Zadania	Plan	Wykonanie	%
Zadania zlecone gminie	109 000	108 746	99,77
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	10 800	10 387	98,18
Zadania własne gminy:	486 475	486 398	99,98
w tym			

- zasiłki celowe i w naturze	368 475	383 492	104,8
- dotacja celowa na dożywianie dzieci w szkole	98 000	82 983	84,68
- dotacja celowa na zasiłki okresowe	20 000	19 923	99,62

*Podstawa: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Białej

Rodzaj pomocy	Nakłady	Ilość osób/ilość świadczeń [2005 r.]
Zasiłki stałe	108 746	31/313
Składka zdrowotna	8567	27/272
Zasiłki okresowe	19 923	38/155
Ogółem dotacja	137 236	

*Podstawa: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Białej

8.2. Działalność Gminnego Ośrodka Opieki Społecznej w Starej Białej

Ośrodek działa na podstawie:

1. Ustawy z dnia 29 listopada 1990 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity – Dz. U. z 1998r. Nr 64 poz. 414 z późn. zmianami).
2. Ustawy z dnia 22 marca 1990 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1593 z późn. zmianami).
3. Uchwały Gminnej Rady Narodowej w Starej Białej nr 35/VIII/90 z dnia 22 lutego 1990 roku w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Białej.
4. Statutu GOPS.

Celem działania Ośrodka jest:

- realizowanie zadań wynikających z przepisów o pomocy społecznej, w tym szczególnie pomoc osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, której samodzielnie nie są w stanie pokonać;
- doprowadzenie, w miarę możliwości, do osiągnięcia samodzielności socjalnej i społecznej przez osoby i rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

W celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej ośrodek współpracuje z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Aktualnie ośrodek zatrudnia 7 osób. Placówką kieruje kierownik. Ponadto zatrudnionych jest 4 pracowników socjalnych oraz 2 pracowników administracyjnych. Wszystkie osoby zatrudnione w GOPS posiadają właściwe wykształcenie oraz niezbędne doświadczenie w wykonywanej pracy.

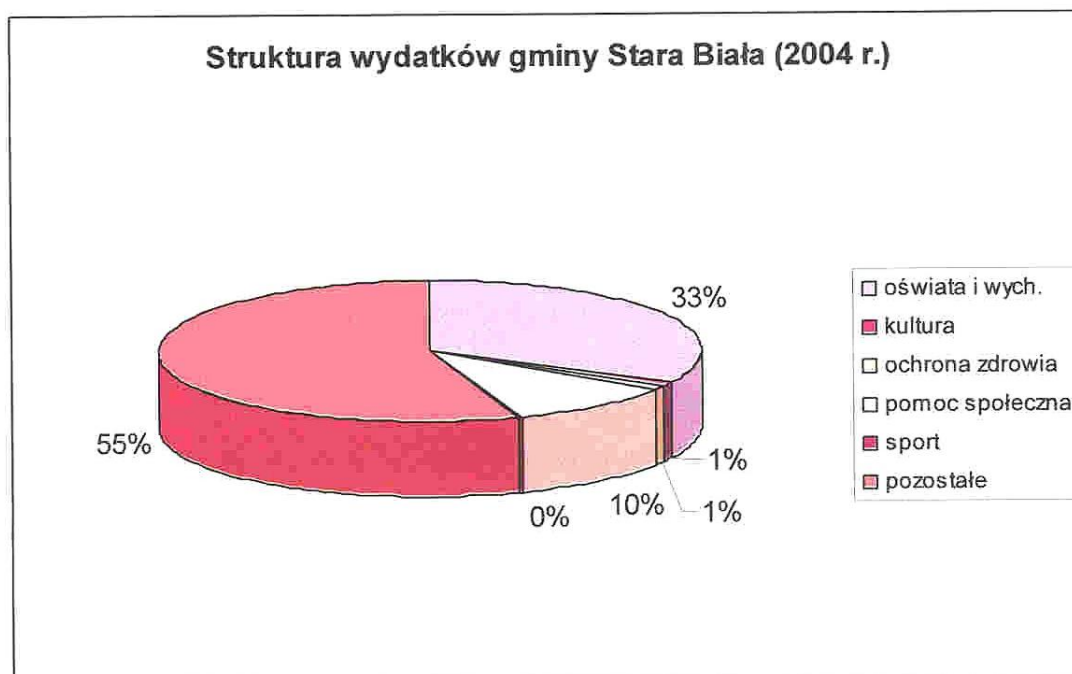
8.3. Inne instytucje prowadzące działalność w zakresie opieki społecznej.

W gminie, w miejscowości Stara Biała funkcjonuje Dom Samotnej Matki prowadzony przez siostry Matki Bożej Miłosierdzia. Ośrodek posiada 5 miejsc i udziela schronienia matkom, które z uwagi na swoją sytuację społeczną i rodzinną muszą szukać schronienia w instytucjach pomocy społecznej.

8.4. Struktura wydatków gminy Stara Biała z uwzględnieniem nakładów na szeroko rozumianą sferę społeczną.

Gmina posiada stosunkowo duże dochody. Wysoki jest również udział dochodów własnych w całości dochodów gminy. Dochody własne stanowią ponad 63% ogólnych dochodów gminy.

Struktura wydatków gminy Stara Biała w 2004 r.

V. ANALIZA SWOT

1. UWAGI OGÓLNE

Analiza SWOT jest jedną z prostszych i najczęściej stosowanych technik analitycznych. Skrót SWOT pochodzi od czterech angielskich słów: **Strengths** (silne strony), **Weaknesses** (słabe strony), **Opportunities** (szanse), **Threats** (zagrożenia).

Powyższe pojęcia należy rozumieć następująco:

- **SZANSE** - to zewnętrzne zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabiają występujące negatywne zjawiska.
- **ZAGROŻENIA** - to wszystkie zewnętrzne zjawiska postrzegane jako bariery dla rozwoju gminy, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń musi być brane pod uwagę przy planowaniu podejmowanych działań.
- **MOCNE STRONY** - to walory wynikające z uwarunkowań wewnętrznych gminy, które w pozytywny sposób wyróżniają ją spośród innych. Mocne strony mogą być zarówno obiektywnie dane przez naturę (np. liczba osób w wieku produkcyjnym), jak i być zasługą lokalnej społeczności (np. wysoki poziom mobilności i przedsiębiorczości).
- **SŁABE STRONY** - to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznego ukształtowania uwarunkowań wewnętrznych. Mogą one dotyczyć całej gminy, jak i jej części. Mogą dotyczyć wszystkich aspektów funkcjonowania gminy, bądź jej poszczególnych elementów.

Właściwe zdiagnozowanie poszczególnych czynników pozwoli na osiągnięcie celów, któremu służy analiza SWOT. Celem tym jest:

- unikanie zagrożeń,
- wykorzystywanie szans,
- wzmacnianie słabych stron,
- opieranie się na mocnych stronach.

W przedstawionych poniżej tabelach przyjęto podział tematyczny zbieżny w dużej mierze z tym zastosowanym w części opisowej „Aktualna Sytuacja Społeczno – Gospodarcza Gminy”. Z tego względu wskazanie dodatnich i ujemnych czynników ujęto w formie tabelarycznych zestawień w poszczególnych grupach tematycznych. Z uwagi na fakt, że przedmiotem opracowania jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych analizę SWOT ograniczono do sfer bezpośrednio związanych z polityką społeczną.

2. TABELE ANALIZY SWOT

Tabela 1. Sytuacja gospodarcza

<p style="text-align: center;">Mocne strony</p> <p>Lokalizacja PKN ORLEN na terenie gminy Elastyczne, dostosowujące się do rynku indywidualne rolnictwo. Możliwości wyodrębnienia terenów pod inwestycje. Proinwestycyjne nastawienie władz gminy i polityka zorientowana na pozyskiwanie inwestorów.</p>
<p style="text-align: center;">Słabe strony</p> <p>Słaba kondycja ekonomiczna małych przedsiębiorstw. Oficjalne i ukryte bezrobocie. Brak znaczących bogactw naturalnych. Mała różnorodność gospodarcza.</p>
<p style="text-align: center;">Szanse</p> <p>Wykorzystanie funduszy strukturalnych dla przedsiębiorców. Powstawanie i działanie instytucji wspierających rozwój lokalny. Pozytywne skutki wzrostu gospodarczego.</p>
<p style="text-align: center;">Zagrożenia</p> <p>Niewłaściwa polityka państwa wobec samorządów. Częste zmiany w prawie gospodarczym. Brak inwestorów zewnętrznych. Osłabienie tendencji wzrostowych w gospodarce.</p>

Tabela 2. Ludność

<p style="text-align: center;">Mocne strony</p> <p>Osiedlanie się młodych, wykształconych i dobrze zarabiających ludzi w gminie. Liderzy społeczności lokalnych w miejscowościach gminy. Rosnący poziom wykształcenia mieszkańców.</p>

Słabe strony
<p>Niewielka aktywność społeczna.</p> <p>Wzrastająca liczba osób utrzymujących się z pomocy społecznej.</p> <p>Brak dostatecznych więzi ludności napływowej z miejscem zamieszkania.</p> <p>Duża rozpiętość dochodów wśród ludności gminy.</p>
Szanse
<p>Utrwalenie pozytywnych trendów migracyjnych.</p> <p>Niewykorzystany duży potencjał ludzki.</p> <p>Przewaga ludzi młodych, wchodzących w wiek produkcyjny.</p>
Zagrożenia
<p>Nadchodzący niż demograficzny.</p> <p>Perspektywa odpływu wykształconej młodzieży.</p>

Tabela 3. Rynek pracy

Mocne strony
<p>Lokalizacja PKN ORLEN.</p> <p>Zwiększająca się liczba drobnych przedsiębiorstw.</p> <p>Aktywność Powiatowego Urzędu Pracy.</p> <p>Elastyczność młodych ludzi i dostosowywanie umiejętności do wymogów rynku pracy.</p>
Słabe strony
<p>Zwiększająca się liczba osób bezrobotnych.</p> <p>Duży odsetek osób długotrwale bezrobotnych.</p> <p>Niska dynamika wzrostu liczby miejsc pracy.</p> <p>Duży odsetek bezrobotnych o najniższych kwalifikacjach.</p>
Szanse
<p>Wzrost zainteresowań edukacyjnych.</p>

<p>Potencjalne polepszenie wskaźników makroekonomicznych.</p> <p>Realizacja programów aktywizacji zawodowej finansowanych z Funduszu Pracy oraz współfinansowanych z europejskich funduszy strukturalnych.</p>
<p>Zagrożenia</p>
<p>Duża liczba osób biernych zawodowo.</p> <p>Duże bezrobocie wśród młodzieży kończącej naukę.</p> <p>Brak bezpośredniej zależności pomiędzy działaniami aktywizującymi a efektywnością tych działań.</p>

Tabela 4. Oświata, kultura, turystyka

<p>Mocne strony</p>
<p>Prężne szkolnictwo na poziomie podstawowym i gimnazjalnym.</p> <p>Obiekty zabytkowe.</p>
<p>Słabe strony</p>
<p>Brak Gminnego Domu Kultury.</p> <p>Niedostateczna promocja walorów turystycznych gminy.</p> <p>Brak gospodarstw agroturystycznych, ścieżek rowerowych i innej niezbędnej infrastruktury.</p>
<p>Szanse</p>
<p>Poprawa wyposażenia szkół gminy.</p> <p>Rozwijające się programy stypendialne.</p> <p>Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych.</p> <p>Wykorzystanie europejskich funduszy strukturalnych.</p> <p>Współpraca ze stowarzyszeniami kultury, sportu i turystyki.</p>

Zagrożenia

Niska subwencja oświatowa.

Niskie aspiracje oświatowe rodzin patologicznych

Niewystarczające dotacje dla instytucji kultury.

Brak środków finansowych na inwestycje i remonty obiektów zabytkowych i placówek oświatowych.

Tabela 5. Bezpieczeństwo, administracja i opieka społeczna

Mocne strony

Stosunkowo niski wskaźnik przestępstw.

Współpraca straży pożarnej i policji ze społecznościami lokalnymi.

Skuteczne, sprawne i zorientowane na rozwój władze gminy.

Słabe strony

Niedostateczne wyposażenie sprzętowe jednostek policji, straży pożarnej oraz struktur zarządzania kryzysowego.

Niewielkie środki finansowe na realizację zadań w/w służbach.

Duża liczba osób – beneficjentów systemu opieki społecznej.

Szanse

Pozyskiwanie środków na wzmocnienie bezpieczeństwa.

Wzmocnienie współpracy społeczności lokalnej z podmiotami działającymi w sferze szeroko pojętego bezpieczeństwa.

Zagrożenia

Wzrost przestępczości, w tym zwłaszcza młodocianych.

Poszerzanie się obszarów występowania patologii społecznych.

Dalsze ubożenie części lokalnej społeczności połączone z rozwarstwieniem majątkowym.

Dziedziczenie niskich standardów życia.

Dysfunkcja rodzin patologicznych, przemoc w rodzinie.

Niestabilna polityka państwa w zakresie pomocy społecznej.

Tabela 6. Ochrona zdrowia

<p style="text-align: center;">Mocne strony</p> <p>Wysoki poziom świadczonych usług medycznych. Brak czynników środowiskowych mogących wpływać negatywnie na stan zdrowia populacji gminy.</p>
<p style="text-align: center;">Słabe strony</p> <p>Starzenie się ludności gminy. Brak rozwiniętych programów profilaktycznych. Niedobory finansowe w opiece zdrowotnej przejawiające się niedostatecznym wyposażeniem placówek ochrony zdrowia.</p>
<p style="text-align: center;">Szanse</p> <p>Zmiany ustawodawstwa w zakresie opieki zdrowotnej. Racjonalizacja wydatków na służbę zdrowia. Realizacja Narodowego Programu Zdrowia.</p>
<p style="text-align: center;">Zagrożenia</p> <p>Marginalizacja placówek opieki zdrowotnej. Kontrakty na świadczenia medyczne ZOZ-ów poniżej kosztów wykonania. Niedostateczna infrastruktura instytucji i stowarzyszeń promujących zdrowie.</p>

3. PODSUMOWANIE ANALIZY SWOT

Analiza SWOT wykonana w oparciu o Profil Społeczno-Gospodarczy Gminy Stara Biała sytuuje wiele zagrożeń w sferze polityki społecznej. Problemami są przede wszystkim rosnąca stopa bezrobocia, duża liczba osób trwale bezrobotnych oraz znaczna liczba osób objętych pomocą społeczną. Choć stopień występujących patologii nie jest duży, to jednak zagrożenia są na tyle poważne, że wymagają zdecydowanych działań. Dodatkowym utrudnieniem są występujące wśród beneficjentów postawy roszczeniowe oraz niski poziom edukacji tych osób.

VI. STRATEGIA DZIAŁAŃ

1. OBOWIĄZKI GMINY NAŁOŻONE PRZEPISAMI PRAWA

Strategia gminy musi być dostosowana do zadań, jakie wspólnota samorządowa obowiązana jest realizować w zakresie polityki społecznej. Zadania te zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym obejmują w szczególności sprawy:

- ochrony zdrowia,
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- edukacji publicznej,
- kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Przepisy prawa określają, które zadania własne gminy mają charakter obowiązkowy. Przekazanie gminie w drodze ustawy nowych zadań własnych wymaga zapewnienia koniecznych środków finansowych na ich realizację w postaci zwiększenia dochodów własnych gminy lub subwencji. Ponadto ustawy mogą nakładać na gminę obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji, przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów.

Ponadto zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej na gminy nałożono następujące zadania.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
2. sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;

6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej;
8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie z niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
10. praca socjalna;
11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych;
13. tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną;
14. dożywianie dzieci;
15. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
16. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
17. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
18. utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do zadań własnych gminy należą również:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
3. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
4. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
2. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
3. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
5. prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
6. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia

2. OKREŚLENIE MISJI I CELÓW STRATEGICZNYCH

Zadaniem gminy jest, zgodnie z ustawą, zaspokajanie potrzeb zbiorowych wspólnoty, czyli jej mieszkańców. Dlatego nadrzędnym celem władz gminy musi być dążenie do zapewnienia mieszkańcom jak najwyższego poziomu życia i stworzenie im warunków do wszechstronnego rozwoju. Jednakże harmonijny rozwój wymaga, by zapewnić niezbędne minimum również tym osobom, które z uwagi na swoje położenie życiowe nie biorą udziału w postępujących procesach rozwoju. Zdefiniowane zadania pozwalają sformułować cel nadrzędny gminy – **misję**:

misją gminy Stara Biała w sferze polityki społecznej jest stałe dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców oraz pomoc osobom wykluczonym społecznie.

W celu realizacji celu nadrzędnego określono 5 celów strategicznych, którym z kolei przypisano cele szczegółowe. Przyjęte cele ujęto w formach tabelarycznych i zgodne są z odpowiednimi dokumentami planistycznymi w sferze polityki społecznej, zarówno na poziomie kraju, województwa, jak i powiatu.

Na szczególną uwagę w strategii zasługuje instytucja rodziny. To w niej zaspokajanych jest najwięcej potrzeb. Stąd też większość działań ukierunkowanych jest na wsparcie tej komórki, ponieważ pomoc tam skierowana jest najbardziej efektywna.

Drugim z problemów, któremu poświęcono więcej miejsca jest problem alkoholizmu. Choć inne negatywne zjawiska są równie doniosłe (ubóstwo czy bezrobocie) to jednak ich rozwiązanie w większej mierze zależy od działań na poziomie makroekonomicznym.

Specyfika problemu alkoholizmu polega również na tym, że dotyka w coraz większym stopniu młodzież. Dlatego też konieczne jest jak najszybsze podejmowanie działań mających na celu ograniczenie tego zjawiska. Alkohol nie tylko niszczy więzi społeczne i rodzinne, prowadzi do ubóstwa i wykluczenia, ale również sprzyja przemocy w rodzinie i wzrostowi przestępczości.

W przygotowywanym dokumencie zwiększony nacisk położono na oddziaływania edukacyjne wśród dzieci i młodzieży. Jest to szczególnie ważne, ponieważ obserwowane są tendencje do dziedziczenia postaw roszczeniowych w rodzinie oraz przejmowanie patologicznych wzorców rodziców przez dzieci. Stąd też tak ważna jest profilaktyka i oświata.

Cel Strategiczny nr 1 - Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do pracy, dóbr, usług, praw.

Cele operacyjne	Adresaci	Podmioty odpowiedzialne (O) i współpracujące (W)
<ul style="list-style-type: none"> • Wywieranie presji na usuwanie barier architektonicznych utrudniających dostęp do dóbr i usług osobom starszym i niepełnosprawnym. • Utworzenie poradni rehabilitacyjnej i zapewnienie usług rehabilitacyjnych dla osób ze schorzeniami narządów ruchu. • Pomoc edukacyjna dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych w celu zapewnienia im jak najlepszego startu w dorosłe życie. • Stworzenie klas integracyjnych w szkołach dla dzieci niepełnosprawnych. • Prowadzenie zajęć wyrównawczych dla dzieci z rodzin zagrożonych dysfunkcją w oparciu o dodatkowe zajęcia szkolne, jak i wolontariat uczniów. • Działalność edukacyjna wśród osób wykluczonych i zagrożonych takim wykluczeniem mająca na celu wskazanie trybu i możliwości uzyskania pomocy. 	<p>Osoby niepełnosprawne. Dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych. Osoby nieporadne życiowo.</p>	<p>Władze gminy (O) Kościoł (W) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Białej GOPS (O) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (W)</p>

Cel strategiczny nr 2 - Wsparcie dla osób wykluczonych i stworzenie im warunków do integracji ze społeczeństwem.

Cele operacyjne	Adresaci	Podmioty odpowiedzialne (O) i współpracujące (W)
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych. • Pomoc finansowa (w miarę posiadanych środków) dla rodzin żyjących poniżej minimum socjalnego. • Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. • Zapewnienie osobom potrzebującym profesjonalnej pomocy terapeutycznej. • Opracowanie i wdrożenie programów aktywizacji zawodowej dla osób długotrwale bezrobotnych. • Pomoc osobom wykluczonym w pokonywaniu bezradności i przezwyciężanie ich postaw roszczeniowych. 	<p>Osoby uzależnione.</p> <p>Osoby objęte systemem zasiłków.</p> <p>Dzieci z rodzin patologicznych.</p> <p>Osoby długotrwale bezrobotne.</p>	<p>Władze gminy (O)</p> <p>Szkoły (W)</p> <p>GOPS (O)</p>

Cel strategiczny nr 3 - Podejmowanie działań zapobiegających ryzyku wykluczenia

Cele operacyjne	Adresaci	Podmioty odpowiedzialne (O) i współpracujące (W)
<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie i wdrożenie programów profilaktycznych dla osób zagrożonych patologiami. • Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym ukierunkowana na minimalizowanie ryzyka dziedziczenia wykluczenia społecznego. • Wzmoczenie działalności pedagogicznej wśród młodzieży mające na celu przeciwdziałanie patologiom. • Przygotowanie i wdrożenie oferty pedagogicznej dla osób dorosłych. • Promocja samorealizacji i przedsiębiorczości, wspieranie aktywności osób. • Promocja zdrowego trybu życia. 	<p>Młodzież. Rodziny dysfunkcyjne.</p>	<p>Władze gminy (O) Szkoly (W) GOPS (O) Kościoł (W)</p>

Cel strategiczny nr 4 - Koordynacja i intensyfikacja działań instytucji i organizacji realizujących politykę społeczną

Cele operacyjne	Adresaci	Podmioty odpowiedzialne (O) i współpracujące (W)
<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca GOPS z organizacjami społecznymi i koordynacja wspólnie podejmowanych działań. • Wprowadzenie nowoczesnych metod pracy i podnoszenie kwalifikacji osób zatrudnionych w GOPS w Starej Białej. • Udział pracowników GOPS w szkoleniach, kursach, warsztatach. • Wymiana doświadczeń, korzystanie z pozytywnych wzorców innych gmin. 	<p>Pracownicy GOPS Pedagodzy szkolni</p>	<p>Władze gminy (O) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (W)</p>

Cel strategiczny nr 5 - Rozwiązywanie problemów alkoholowych na terenie gminy.

Cele operacyjne	Adresaci	Podmioty odpowiedzialne (O) i współpracujące (W)
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie punktu terapeutycznego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin. • Współpraca ze specjalistycznymi instytucjami na poziomie wojewódzkim i powiatowym. • Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna wśród dzieci i młodzieży w oparciu o istniejącą sieć placówek szkolnych. • Organizowanie imprez kulturalno – sportowych promujących zdrowy, wolny od nałogów styl życia. • Organizowanie szkoleń dla nauczycieli, pielęgniarek środowiskowych, sprzedawców napojów alkoholowych. • Organizowanie wolontariatu zarówno wśród dzieci i dorosłych, którego celem jest wsparcie dla osób dotkniętych uzależnieniem, jak i dla ich rodzin. • Kampania na rzecz przestrzegania prawa przez podmioty zajmujące się sprzedażą alkoholu na terenie gminy. 	<p>Osoby uzależnione, młodzież szkolna</p>	<p>Władze gminy (O) GOPS (O) Poradnia Profilaktyki i Leczenia Uzależnień Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Płocku (W)</p>

VII. ZAKOŃCZENIE

Realizacja strategii powinna przyczynić się do osiągnięcia zamierzonego celu nadrzędnego.

Będzie ona na bieżąco monitorowana. Monitorowanie umożliwi:

- bieżącą ocenę realizacji programów i zadań oraz osiągnięcia celów,
- prognozowanie ewentualnych zmian warunków realizacji,
- dokonanie bieżących korekt i poprawek,
- podjęcie działań zabezpieczających i naprawczych,
- informowanie społeczności lokalnej o uzyskanych wynikach.

Władze gminy, przedstawiając niniejszy dokument mają nadzieję, że stanie się on ważnym wydarzeniem w rozwoju wspólnoty samorządowej, jest wyrazem dążeń i aspiracji jej mieszkańców oraz wskazuje jasno wytyczony, możliwy do zrealizowania cel. Jego osiągnięcie nie będzie jednak możliwe bez wysiłku całej wspólnoty samorządowej. Priorytetem jest jednak rozwój gospodarczy gminy. Bez niego trudno sobie wyobrazić realizację celu nadrzędnego. Rozwój gospodarczy jest najlepszym sposobem eliminacji większości problemów społecznych (takich jak bezrobocie, ubóstwo, przestępczość itp.), przed jakimi staje władza lokalna.

Symptomy ożywienia gospodarczego w Polsce, płynący coraz szerszy strumień dotacji wspólnotowych pozwala z optymizmem patrzeć w przyszłość. Przygotowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Stara Biała jest tym instrumentem, który pozwoli w sposób planowy i celowy wykorzystać zewnętrzne i wewnętrzne szanse na ograniczenie patologii społecznych, co pozwoli gminie zmniejszać środki przeznaczane na opiekę społeczną i wykorzystywać je na cele prorozwojowe.